

OGŁOSZENIE
BURMISTRZA GMINY OSIECZNA

podanie do publicznej wiadomości informacji o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna”

W związku z opracowaniem projektu dokumentu pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna” Burmistrz Gminy Osieczna zwrócił się w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko do następujących organów:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pismem z 12 grudnia 2023 r., znak: FE.6220.12.2023
- Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, pismem z 12 grudnia 2023 r., znak FE.6220.12.2023

W odpowiedzi:

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu, pismem z dnia 15 stycznia 2024 r. znak: WOO-III.410.1094.2023.AM.1, odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna na lata 2024-2032”.

Treść pisma:

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o oś przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- polityki, strategii, planu i programu w dziedzinie przemysku, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 .r w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 .r poz. 1839, z późn. zm.),

- polityki, strategii, planu i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o oś organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o oś odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.

Do pisma z 12.12.2023 r. załączono projekt „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Osieczna na lata 2024-2032”. Zgodnie z „Harmonogram czasowo-finansowy wdrażania Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest”, zawartym w projekcie dokumentu, przewiduje się realizację następujących zadań:

- „Opracowanie »Programu Usuwania Azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna«”.

- „Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest oraz o ilości i miejscu zlikwidowania wyrobów azbestowych na terenie gminy Osieczna”,

- Działalność informacyjna i edukacyjna nt. bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów unieszkodliwiania i szkodliwości azbestu: przygotowanie ulotek informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz o obowiązkach związanych z koniecznością jego usuwania, przygotowanie stałej informacji związanej z tematyką azbestu na stronie internetowej gminy, okresowe publikacje w prasie lokalnej dotyczące azbestu”,

- „Usuwanie wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwienie: prowadzenie rejestru wniosków o dofinansowanie odbiór odpadów zawierających azbest i ich realizacja, pozyskiwanie funduszy na realizację Programu”,

- „Monitoring usuwania i prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”.

Z informacji zawartych w piśmie z 12.12.2023 r. wynika, że na obszarze gminy Osieczna nie planuje się realizacji instalacji unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Na terenie gminy Osieczna znajdują się następujące obszary chronione na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.):

- rezerваты przyrody: „Czarne Doty”, „Ostoja żółwia błotnego”,

- obszar chronionego krajobrazu „Krzywińsko-Osiecki wraz z zerdzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna - Góra”,

- obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonieść PLB300005, specjalny obszar ochrony siedlisk Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014,

- użytek ekologiczny „Trzciniowisko”.

Na obszarze gminy występują również pomniki przyrody.

Mając na uwadze informacje zawarte w przedłożonej dokumentacji, w szczególności charakter planowanych zadań, w ocenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu brak jest podstaw do zakwalifikowania projektu dokumentu do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1 i p t 2 ustawy ooś, gdyż nie wyznacza on ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także brak jest podstaw do zakwalifikowania projektu dokumentu do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy ooś, gdyż nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na obszary chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody, w tym na obszary Natura 2000. Natomiast wydanie uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko możliwe jest jedynie dla projektów dokumentów lub projektów zmiany tych dokumentów, o których mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1-3, w związku z art. 48 ust. 2, ust. 3 i ust. 4 ustawy oos.

W związku z tym, mając na uwadze art. 19 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.), Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu nie może wydać w trybie art. 48 stawy ooś uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Osieczna na lata 2024-2032”.

Jednocześnie informuje, że zgodnie art. 47 ust. 1 ustawy ooś przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektu dokumentu innego niż wymieniony w art. 46 ust 1 oraz w przypadku projektu zmiany takiego dokumentu, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57 organ opracowujący projekt stwierdzi, że realizacja postanowień danego dokumentu albo jego zmiany może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

W „Analizie uwarunkowań realizacji projektu Programu (...)” dołączonej do pisma z 12.12.2023 .r napisano, że „główne zadania wynikające z realizacji »Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Osieczna na lata 2024-2032« to: demontaż pokryć dachowych wykonanych z wyrobów zawierających azbest, transport na składowisko, utylizacja powstałych w wyniku przeprowadzonych prac odpadów oraz oczyszczenie terenu po zakończeniu prac”. Wskazano, że „przedsięwzięcia związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest na budynkach mieszkalnych i gospodarczych są działaniami o niewielkiej skali (powierzchnie dachowe od kilku do kilkuset metrów kwadratowych), o charakterze remontowym, krótkim okresie realizacji (demontaż i spakowanie 100 m2 trwa do trzech godzin)”. Stwierdzono, że ww. przedsięwzięcia przyczyniają się do „eliminacji negatywnego oddziaływania azbestu na mieszkańców gminy, poprawiające jakość powietrza”.

Określając powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska wskazano, że przeprowadzona w ramach realizacji projektu Programu inwentaryzacja, obejmująca 100% terenu Gminy Osieczna, „eliminuje działania z nielegalnym pozbywaniem się płyt azbestowo-cementowych przez mieszkańców”. Natomiast odnosząc się do rodzaju i skali oddziaływania

na środowisko stwierdzono, że negatywne oddziaływania będą występować sporadycznie „spowodowane potrzebą przeprowadzenia remontu pobycia dachowego”. Czas trwania pojedynczego remontu określono na „kilka godzin”, a wskazując zasięg oddziaływania napisano: „prace prowadzone przez wyspecjalizowane firmy, eliminacja ewentualnego pylenia do minimum, zachowanie szczególnych środków ostrożności w tym ochrona pracowników, specjalne technologie, zwilżanie woda, brak przenoszenia pyłu poza obszar prowadzonego remontu, prace prowadzone raz na danym obiekcie powodują ostateczne usunięcie azbestu. Sposób prowadzenia prac pozwala wyeliminować jakiegokolwiek oddziaływanie na środowisko - brak odwracalności oddziaływań”.

Określając prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska napisano: „W związku z tym, że prace demontażowe i transportowe prowadzone będą przez wyspecjalizowane firmy posiadające stosowane zezwolenia ryzyka zostaną ograniczone do minimum. Osoby postronne nie mają możliwości przebywania w strefie prowadzonych robót, osoby prowadzące prace posiadają przeszkolenie w zakresie postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz są wyposażeni w środki ochrony osobistej. demontowane płyty, opakowane szczelnie folią, transportowane są na składowisko uprawnione do unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest. Składowiska zlokalizowane są poza terenem Gminy Osieczna. Teren w trakcie prowadzenia prac jest zabezpieczony (odgrodzony przed dostępem osób niepowołanych), a po ich zakończeniu dodatkowo oczyszczany z odłamków płyt”. Ponadto wskazano, że „ze względu na niewielką skalę prac, zastosowane technologie i położenie geograficzne Gminy Osieczna” nie wystąpią oddziaływania o charakterze skumulowanym i transgranicznym.

Biorąc pod uwagę informacje zawarte w przedłożonej dokumentacji, w szczególności charakter, skalę i zakres działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu Programu, a także fakt, iż realizacja ustaleń projektowanego dokumentu będzie rozłożona w czasie (do 2032 r.) i dotyczy przestrzeni już zagospodarowanej, stwierdzono, że realizacja postanowień projektu dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary chronione i zdrowie ludzi, w szczególności oddziaływania o charakterze skumulowanym i transgranicznym.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy o oś, mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 ustawy o oś, informuję, że dla projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Osieczna na lata 2024-2032” nie ma potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przy czym informuje, że budynki mieszkalne i gospodarze, na których będą realizowane prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, mogą stanowić potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy. Przed podjęciem prac należy zatem przeprowadzić inwentaryzację budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy termin i sposób wykonania prac należy dostosować do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji.

W odpowiedzi:

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny, pismem z 19 grudnia 2023 r., znak DN-NS9011.1358.2023, odmówił zajęcia stanowiska w przedmiotowej sprawie.

Treść pisma:

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 1 i 2 ustawy z dnia 3 października 2008 .r o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2023r., poz. 1094 ze zm. - dalej Ustawa) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty dokumentów wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Na podstawie art. 48 ust. 1 Ustawy organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, oraz projekt zmiany takiego dokumentu, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Z zawartych we wniosku informacji o uwarunkowaniach, o których mowa w art. 49 w/w Ustawy wynika, że dokument nie będzie wyznaczał takich ram.

W związku z powyższym tutejszy organ nie posiada kompetencji do uzgodnienia odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego dokumentu, zatem Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny odstąpił od zajęcia stanowiska.

W związku z powyższym Burmistrz Gminy Osieczna, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o oś jako organ opracowujący projekt dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może, po uzgodnieniu z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, odstąpić od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, jeżeli stwierdzi, że realizacja postanowień takiego dokumentu albo jego zmiany nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary Natura 2000. Zgodnie z art. 48 ust. 3 ustawy o oś odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w przypadku projektu dokumentu, o którym mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2, może dotyczyć wyłącznie projektu dokumentu dotyczącego obszaru w granicach jednej gminy.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 i pkt 3 ustawy o oś przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymaga projekt:

- polityki, strategii, plan i programu w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowywany lub przyjmowany przez organy administracji, wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, tj. przedsięwzięć wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać a środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.),
- polityki, strategii, plan i programu innego niż wymienione w pkt 1 i 2, którego realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000, jeżeli

nie jest on bezpośrednio związany z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynika z tej ochrony.

Główne zadania wynikające z realizacji programu to demontaż pokryć dachowych wykonanych z wyrobów zawierających azbest oraz transport na składowisko i utylizacja powstałych w wyniku tego odpadów oraz oczyszczanie terenu po zakończeniu prac. Odpady azbestowe składowane będą na specjalistycznych składowiskach zlokalizowanych poza Gminą Osieczna. Nie planuje się na terenie gminy realizacji instalacji unieszkodliwiania odpadów azbestowych. Usunięcie z terenu gminy wyrobów azbestowych przyczyni się generalnie do wyeliminowania jego negatywnego oddziaływania na zdrowie mieszkańców. Z przygotowanej analizy uwarunkowań wynika, że „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna” nie wyznacza ram dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja „Programu ...” nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w związku z czym nie ma zastosowania art. 46 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 47 ust. 1 oraz art. 48 ww. ustawy dotyczący konieczności przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko”. Zgodnie z „Harmonogramem czasowo-finansowym wdrażania Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest, zawartym w projekcie dokumentu przewiduje się realizację następujących zadań:

- Opracowanie Programu Usuwania Azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna,
- Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest oraz o ilości i miejscu zlikwidowania wyrobów azbestowych na terenie gminy Osieczna,
- Działalność informacyjna i edukacyjna nt. bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów unieszkodliwiania i szkodliwości azbestu: przygotowanie ulotek informacyjnych o szkodliwości azbestu oraz o obowiązkach związanych z koniecznością jego usuwania, przygotowanie stałej informacji związanej z tematyką azbestu na stronie internetowej gminy, okresowe publikacje w prasie lokalnej dotyczące azbestu,
- Usuwanie wyrobów zawierających azbest i ich unieszkodliwienie: prowadzenie rejestru wniosków o dofinansowanie odbioru odpadów zawierających azbest i ich realizacja, pozyskiwanie funduszy na realizację Programu,
- Monitoring usuwania i prawidłowego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Na terenie gminy Osieczna znajdują się następujące obszary chronione:

- rezerwaty przyrody: „Czarne Doty”, „Ostoja żółwia błotnego”,
- obszar chronionego krajobrazu „Krzywińsko-Osiecki wraz z zerdzewieniami gen. Dezyderego Chłapowskiego i kompleksem leśnym Osieczna - Góra”,
- obszary Natura 2000: obszar specjalnej ochrony ptaków Zbiornik Wonieść PLB300005, specjalny obszar ochrony siedlisk Zachodnie Pojezierze Krzywińskie PLH300014,
- użytek ekologiczny „Trzciniowisko”.

Na obszarze gminy występują również pomniki przyrody.

W rozdziale 4 na str. 13 projektu Programu wskazano, że „w przypadku prowadzenia prac rozbiórkowych, remontowych, modernizacyjnych i termomodernizacyjnych (które mogą być prowadzone w celu eliminacji azbestu wbudowanego w elementy konstrukcyjne i izolacyjne obiektów budowlanych), przed ich rozpoczęciem, zarządca budynku powinien zlecić ornitologowi inwentaryzację przyrodniczą w zakresie występowania ptaków gatunków chronionych, w szczególności jerzyka (*Apus apus*)”. Wskazano również, że w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych należy zwrócić się do odpowiedniego organu o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów, a także zapewnić, w ramach rekompensaty za zniszczone siedliska, zastępcze miejsca lęgowe. Ponadto na terenie gminy nie planuje się realizacji instalacji unieszkodliwiania odpadów azbestowych, a usunięcie z terenu gminy wyrobów zawierających azbest wpłynie pozytywnie na poprawę stanu środowiska poprzez podwyższenie jakości powietrza atmosferycznego.

Biorąc pod uwagę informacje zawarte w dokumentacji, w szczególności charakter, skalę i zakres działań przewidzianych do realizacji w ramach projektu „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna” stwierdzono, że realizacja postanowień projektu dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na obszary chronione i zdrowie ludzi, w szczególności oddziaływania o charakterze skumulowanym i transgranicznym.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy o oś, mając na uwadze uwarunkowania określone w art. 49 ustawy o oś, informuję, że dla projektu dokumentu pn. „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Osieczna” brak jest podstaw do zakwalifikowania projektu dokumentu do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 ustawy o oś, gdyż nie wyznacza on ram do późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, a także brak jest podstaw do zakwalifikowania projektu dokumentu do dokumentów wymienionych w art. 46 ust. 1 pkt 3 i nie ma potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

BURMISTRZ
Stanisław Głapiak